

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MECHANICKO – BIOLOGICKÁ ÚPRAVA ODPADOV

Ing. Miroslava Masničáková

miroslava.masnicakova@enviro.gov.sk

3. október 2024

Čo je to mechanicko - biologická úprava?

MBÚ je zvyčajne určená k využitiu materiálov pre jeden alebo viac účelov a k stabilizácii organickej frakcie zvyškového odpadu. Praktické výhody zariadenia MBÚ sú:

- zníženie obsahu organických látok v odpade, ktorý putuje na konečné zneškodnenie (skládka odpadov alebo spaľovanie);
- využitie recyklovateľných materiálov (napr. kovy);
- zmenšenie objemu odpadov.

Ďalším účelom MBÚ je rozložiť materiál pre ďalšie spracovanie (napr. príprava tuhých alternatívnych palív z odpadov – TAP nazývaná v praxi aj „ľahká frakcia“). Cieľom biologickej úpravy je znížiť hmotnosť a zaistiť inertnosť všetkých biologicky aktívnych organických materiálov (zvyčajne sa nazýva „stabilizovaný zvyšok“).

Čo je to mechanicko - biologická úprava?

Na úpravu zmesových odpadov pred skládkovaním môžu byť použité nasledovné strojné zariadenia:

Mechanická úprava

Drviace zariadenie.

Magnetický separátor – určený na vytriedovanie železných kovov.

Rotačný bubnový triedič – určený na oddeľovanie jednotlivých frakcií odpadu na základe ich veľkosti.

Indukčný separátor – určený na triedenie nekovových častí z odpadu.

Hviezdicový separátor so vzduchových odlučovačom – určený na odlučovanie ľahkých kúskov.

Súbor optických separátorov – určený napr. na vytriedenie papiera a materiálu obsahujúceho PVC a i.

Balistický separátor – určený na oddelenie ľahkej a ťažkej frakcie.

Biologická úprava

Proces biologickej stabilizácie môže prebiehať v samostatných zastrešených boxoch, kontajneroch, v halách, resp. na voľnej ploche. Kroky pri biologickej stabilizácii sú z veľkej časti identické s krokmi, ktoré sa používajú pre kompostovanie a anaeróbnou digesciu oddelene zbieraného biologicky rozložiteľného odpadu.

Prečo je úprava odpadov potrebná?

Skládkovanie nespracovaného biologicky rozložiteľného odpadu má výrazne negatívny environmentálny vplyv z hľadiska emisií skleníkových plynov a znečisťovania povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy a ovzdušia.

1999 – Prijatie smernice o skládkach odpadov – článok 6

2001 – 2021 – rôzne úpravy legislatívy (napriek tomu úprava odpadov vrátane zmesových odpadov nebola vykonávaná)

2021 – zaviedol sa zákaz v zákone o odpadoch

2023 – od 1.1.2023 mala začať úprava zmesového odpadu, posun na 1.1.2024

2024 – od 1.1.2024 mala začať úprava zmesového odpadu, posun na 1.1.2025

1.1.2025 povinná úprava zmesových odpadov pred skládkovaním.

Aké sú požiadavky na úpravu odpadu v legislatíve?

Zákon o odpadoch

Zakazuje sa zneškodňovať skládkovaním odpad, ktorý neprešiel úpravou okrem 10.1 inertného odpadu, ktorého úprava s cieľom zníženia množstva odpadu alebo jeho nebezpečenstva pre zdravie ľudí alebo pre životné prostredie nie je technicky možná, 10.2 odpadu, u ktorého by úprava nevedla k zníženiu množstva odpadu ani nezabránila ohrozeniu zdravia ľudí alebo ohrozeniu životného prostredia.

Vyhláška MŽP SR č. 382/2018 Z. z.

Na skládke odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný, možno skládkovať

- a) zmesový odpad, ak obec zabezpečuje vykonávanie triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov podľa [§ 81 ods. 7 písm. b\), c\) a g\)](#) zákona,
- b) výstup z úpravy zmesového odpadu, ktorý spĺňa najmenej jeden z parametrov biologickej stability podľa [prílohy č. 3a tabuľky č. 1](#).

uplatňuje sa
v súčasnosti

Na skládke odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný, možno skládkovať

- a) výstup z úpravy zmesového odpadu, ktorý spĺňa najmenej jeden z parametrov biologickej stability podľa [prílohy č. 3a tabuľky č. 1](#).

uplatňuje sa
od 1.1.2025

Aké sú požiadavky na úpravu odpadu v legislatíve?

Príloha č. 3a k vyhláške č. 382/2018 Z. z.

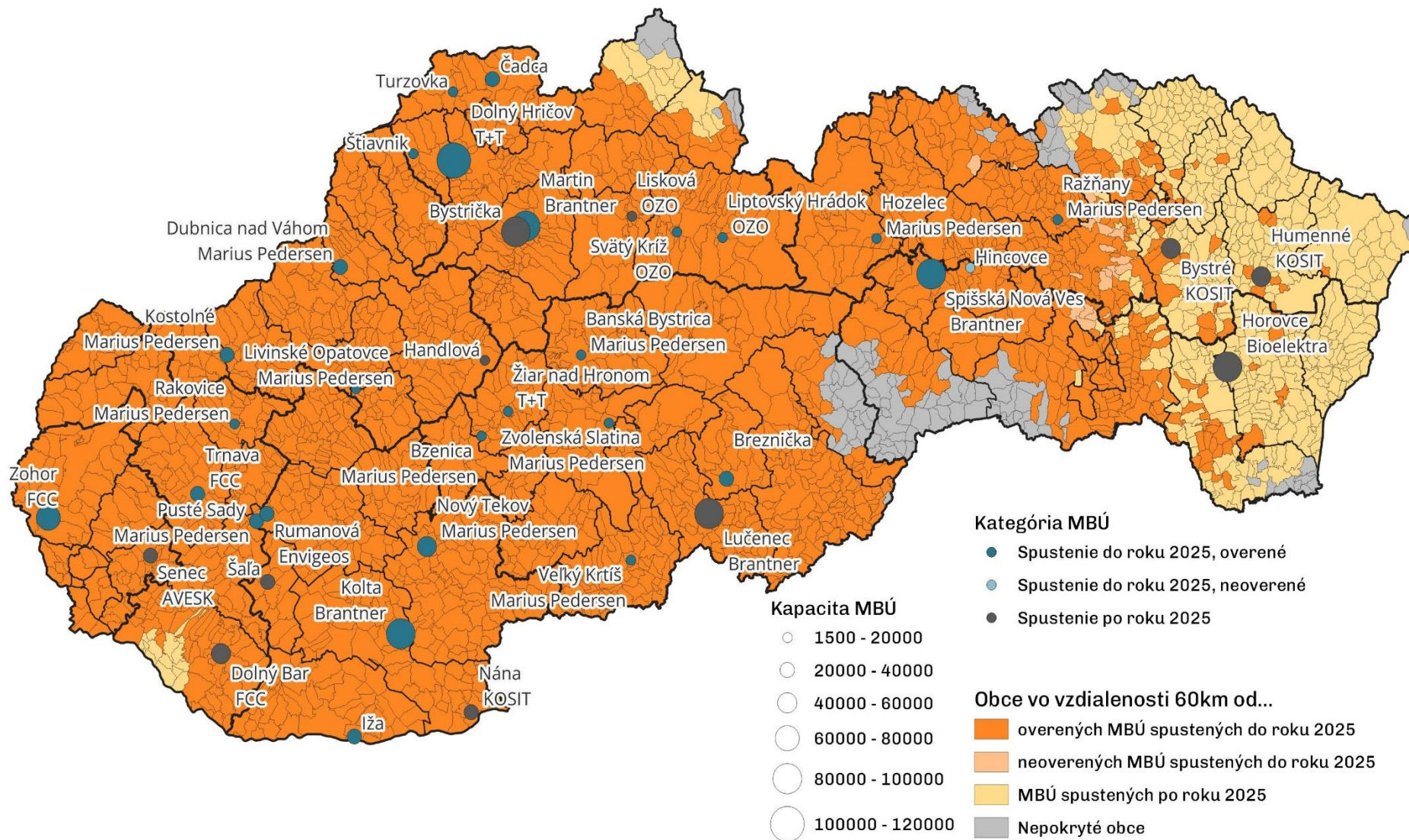
BIOLOGICKÁ STABILITA

Tabuľka č. 1

Parameter	Limitná hodnota	Jednotka
spotreba kyslíka po 4 dňoch (AT4)*	10	mg O ₂ /g sušiny
produkcia plynov po 21 dňoch (GS21)**	20	l/kg sušiny

*) AT4 – test respiračnej aktivity, testovacia metóda na hodnotenie stability bioodpadu na základe merania spotreby O₂ za 4 dni podľa [prílohy č. 2](#).

***) GS21 – testovacia metóda na stanovenie produkcie plynov za 21 dní v anaeróbných podmienkach.

Položky a sadzby na uloženie odpadov

Návrh Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov

Navrhuje sa:

V prílohe č. 1 tabuľke č. 1 zvýšiť sadzby za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov.

Od 1.1.2025 sa nebudú tieto sadzby uplatňovať.

V prílohe č. 2 novej tabuľke č. 2 sa zavádza nová sadzba za uloženie výstupu z úpravy zmesového komunálneho odpadu na skládku odpadu.

Od 1.1.2025 sa budú tieto sadzby uplatňovať.

Ing. Miroslava Masničáková

miroslava.masnicakova@enviro.gov.sk